

SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2025. gada 14. maijā

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Anita Rodiņa, tiesneši Veronika Krūmiņa un Mārtiņš Mits, kolēģijas sēdē izskatījusi [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (ieteikums Nr. 75/2025),

konstatēja:

1. No pieteikuma secināms, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu:

1.1. atzīt Paziņošanas likuma 3. panta pirmās daļas 3. punktu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 2., 92. un 104. pantam;

1.2. atzīt, ka apstrīdētās normas piemērošana konkrētajā gadījumā ir būtiski aizskārusi Pieteikuma iesniedzēja pamattiesības;

1.3. rosināt likumdevēju veikt grozījumus Paziņošanas likumā, paredzot iestādei pienākumu paziņot dokumentu, izmantojot adresāta norādīto saziņas veidu, ja tas ir tehniski iespējams.

2. Apstrīdētā norma paredz, ka dokumenta paziņošanu iestāde veic, izmantojot elektroniskos sakarus.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemta pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija vērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš sniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Saskaņā ar Satversmes 85. pantu un Satversmes tiesas likuma 1. panta pirmo daļu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei, kā arī citas ar likumu tās kompetencē nodotās lietas. Satversmes tiesas likuma 16. pantā ir izsmēloši uzskaitītas Satversmes tiesā izskatāmās lietas.

Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktam Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to šā lēmuma 1.1. apakšpunktā norādītais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

Tomēr Satversmes tiesai nav ar likumu piešķirta kompetence vērtēt tiesību normu piemērošanas jautājumus (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2017. gada 17. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2017-01-01 11. punktu*). Tāpat tai nav kompetences lemt par to, kādi grozījumi izdarāmi normatīvajos tiesību aktos. Saskaņā ar Satversmes 64. pantu likumdošanas tiesības pieder Saeimai, kā arī tautai Satversmē paredzētā kārtībā un apmēros. Satversmes tiesas kompetenci ierobežo varas dalīšanas princips un tā nevar noteikt piemērotāko un politiski vai ekonomiski lietderīgāko risinājumu.

Līdz ar to šā lēmuma 1.2. un 1.3. apakšpunktos norādītie prasījumi nav piekritīgi Satversmes tiesai.

5. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punkts noteic, ka persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmo daļu konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt ikviens persona, kura uzskata, ka tai Satversmē ietvertās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Turklāt šā panta sestās daļas 1. punkts noteic, ka pieteikumā minētais uzskats jāpamato.

Atbilstoši Satversmes tiesas likumam personas pamattiesību aizskārums ir konstatējams, ja: pirmkārt, personai Satversmē ir noteiktas konkrētās pamattiesības; otrkārt, tieši apstrīdētā norma aizskar personai Satversmē noteiktās pamattiesības (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2021. gada 28. maija lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2020-52-01 13. punktu*). Persona ir tiesīga vērsties Satversmes tiesā tikai tādā gadījumā, kad pastāv tieša saikne starp šīs personas pamattiesību ierobežojumu un pieteikumā apstrīdēto normu (*sk. Satversmes tiesas 2010. gada 18. februāra sprieduma lietā Nr. 2009-74-01 12. punktu*).

Ar Rīgas valstspilsētas pašvaldības iestādes [datums] lēmumu Pieteikuma iesniedzējam tika piemērots naudas sods. Minētais lēmums [datums] tika nosūtīts uz Pieteikuma iesniedzēja oficiālo elektronisko adresi un atbilstoši Paziņošanas likuma 9. panta 1.¹ daļai ir uzskatāms par paziņotu [datums]. Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 168. pantu šā lēmuma pārsūdzības termiņš bija [datums]. Pieteikuma iesniedzējs sūdzību par to iesniedza [datums], citstarp lūdzot atjaunot procesuālo termiņu sūdzības iesniegšanai un turpmākai saziņai izmantot viņa privāto elektronisko adresi. Ar Rīgas valstspilsētas pašvaldības iestādes [datums] lēmumu atteikts atjaunot procesuālo termiņu sūdzības iesniegšanai. Arī šis lēmums tika nosūtīts uz Pieteikuma iesniedzēja oficiālo elektronisko adresi, taču viņš to nav pārsūdzējis.

Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka viņam tiek liegta iespēja savlaicīgi iepazīties un efektīvi pārsūdzēt iestādes pieņemtos lēmumus, jo apstrīdētā norma paredz iestādes pienākumu paziņot dokumentu uz adresāta oficiālo elektronisko adresi, nevis izmantojot adresāta norādīto saziņas veidu. Tādējādi apstrīdētā norma pārkāpjot Satversmes 2. pantā noteikto tautas suverenitātes principu un aizskarot Pieteikuma iesniedzējam Satversmes 92. un 104. pantā ietvertās pamattiesības.

Paziņošanas likuma 3. panta pirmajā daļā ir vispārīgi uzskaitīti veidi, kādos iestāde veic dokumenta paziņošanu. Apstrīdētajā normā ir noteikts viens no šādiem veidiem, proti, izmantojot elektroniskos sakarus. Tomēr apstrīdētā norma neparedz

iestādes pienākumu paziņot dokumentu tieši uz personas oficiālo elektronisko adresi, ja tai ir aktivizēts oficiālās elektroniskās adreses konts. Oficiālās elektroniskās adreses izmantošanas gadījumus un kārtību nosaka citas Paziņošanas likuma un Oficiālās elektroniskās adreses likuma normas. Tādējādi no pieteikuma nav gūstams apstiprinājums tam, ka tieši apstrīdētā norma radītu Pieteikuma iesniedzējam Satversmē ietverto pamattiesību aizskārumu.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmajā daļā un sestās daļas 1. punktā noteiktajām prasībām.

Nemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 1. un 3. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 75/2025).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Anita Rodiņa